

Hem & trädgård

Tips och frågor

Telefon: 060-66 35 87

E-post: sidverkstan@dagbladet.se

Fax: 060-61 11 50

FYRA. Ungefär fyra kubikmeter ved går det åt – för ett helt års värmeförbrukning. I år är den kostnaden lika med noll, eftersom Magnus eldar byggavfall och spillvirke som blivit över efter bygget.

INTE FÖR VARMT. Från södersidan ser man att det inte är lika många fönster som åt de andra väderstrecken. Det är för att undvika att huset blir för varmt sommartid. Foto: HENRIK MONTGOMERY/SCANPIX

SAKNAR HÖRN. Köket är runt med fönster åt tre väderstreck.

VILLA ÄNTLIGEN

- Huset är ett så kallat nollenergihus, vilket innebär att det inte drar mer energi än det själv producerar i form av el och värme från solfångare och solceller.
- En standardvilla förbrukar cirka 25 000 kilowattimmar per år, att jämföra med detta hus som förbrukar totalt cirka 6 000 kilowattimmar per år, inklusive hushållsel.
- Huset är mycket välisolerat, väggarna är 50–60 centimeter tjocka och har 60–70 centimeter tjock takisolering.
- Som värmekälla under de kallaste månaderna finns en vattenmantlad kakelugns-kamin, som värmer varmvatten och vatten till ett vattenburet värmesystem.
- Värmen i inomhusluften återvinns också med ett så kallat FTX-system.
- En avloppsvärmeväxlare återvinner värmen i avloppsvattnet.
- Huset har cirka 20 procent fönsteryta, vilket är förhållandevis mycket i ett nollenergihus. Det har man kompenserat med att använda extremt välisolerade fönster och en extra öppningsbar innerbåge vintertid.

TT SPEKTRA

Äntligen en rund lågenergivilla

Ett hus består oftast av raka väggar och kantiga hörn. Men vill man bygga klimatsmart är runda former bättre. Det tog man fasta på i nollenergihuset Villa Äntligen.

Kylan biter i kinderna och gruset knastrar under skorna när vi går upp mot den rundade fasaden på Villa Äntligen som ligger strax söder om Stockholm. Huset som tornar upp sig framför oss har inte bara en ovanlig exteriör. Det är dessutom ovanligt energisnålt, och byggt på ett sådant sätt att utomhuskylan en dag som denna egentligen inte märks mer än att det brinner en brasa i kakelugnen.

– Energikostnaden för köpt el är densamma året runt. Det är bara kostnaden för fyra kubikmeter ved per år som vi betalar extra. Och i år blir det ingenting, för nu eldar vi byggavfall, berättar Magnus Gustafsson som byggt villan och bor där med sin familj.

Varje detalj

Huset är ett så kallat nollenergihus, vilket innebär att det tack vare välisolerade väggar och solenergiteknik, inte drar mer energi än det själv tillför.

– Skulle vi stänga av all teknik och sluta elda här på vintern när det är nollgradigt ute tar det minst 16 dagar innan huset är nollgradigt inne

också, berättar han.

Magnus Gustafsson, som är certifierad passivhusbyggare, har noggrant tänkt igenom varanda detalj i huset. Förutom de välisolerade väggarna och taket har huset försetts med solfångare som ger varmvatten under sommarhalvåret och solceller som ger el. En vattenmantlad kakelugn är husets värmekälla och ger varmvatten vintertid. Och dessutom återvinns värme ur såväl ventilationsluften som avloppsvattnet.

Den rundade formen på huset bidrar också till att spara energi, men uppstod egentligen främst ur en praktisk och estetisk aspekt.

– Min fru sa att hon ville ha

ett roligt hus, och det tycker jag att hon fått. Det första folk frågar är om det inte är svårmöblerat, men det är det inte om man bara tänker till. För vad ska man egentligen med alla hörn till?, säger Magnus.

Arkitekten Pål Ross, som gjort sig ett namn genom att inte rita rakt menar att människan inte har ett rakt rörelsemönster. Och då bör inte livsmiljöerna vara helt raka heller.

– Den raka formen är inte svaret på alla behov. Om man utgår från människan och hennes rörelsemönster är det nästan omöjligt att göra ett bra rakt hus, säger han.

– Visst har jag också en linjal, men jag baserar mina hus på

djupintervjuer med de som ska bo där och vilka behov de har, säger Pål Ross.

Inget självändamål

Många så kallade passivhus byggs med små fönster för att släppa ut så lite energi som möjligt, men också för att det inte ska bli för varmt inomhus sommardag. Det vänder sig både Pål Ross och Magnus Gustafsson emot. I Villa Äntligen har man i stället extremt välisolerade fönster som placerats i lägen som inte vetter rakt mot söder.

– Att spara energi får inte bli ett självändamål så till den grad att man glömmer bort att man ska bo och trivas där.

Anna Lefvert/TT spektra

Antikfrågan

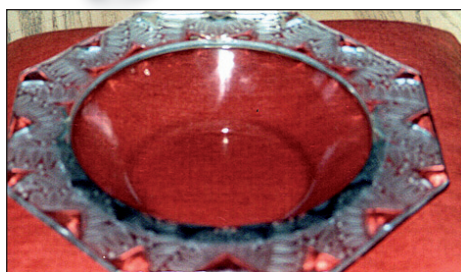
Vill du ställa en fråga om något föremål? Skicka bild och text till Antikfrågan, Dagbladet, Box 466, 851 06 Sundsvall, eller mejla till sidverkstan@dagbladet.se

Dessertfat och skulptur

■ På detta fat serverade alltid min svärmor persikor med nötkaka och vispgrädde. I botten står det Laliuq eller Lalique? Känner du till detta franska namn? Dessutom har vi en skulptur märkt Gutavsborg 1919 H. Värde? Tack på förhand.

Eva

Svar: René Lalique (1860-1945) var fransk juvelerare och glaskonstnär. Redan 1885 startade han en verkstad för tillverkning av smycken. Från 1900 övergick han från smyck-

en till glaskonst. Fabriken existerar än i dag. Värdet på ditt vackra fat är omkring 2 500 till 3 000 kronor.

Din skulptur Grodan är tillverkad i parian. Gustavsborg tillverkade föremål i parian mellan 1860–1936. Ordet parian är från grekiskans Paros

som är en ö känd för sin snö vita, finkorniga marmor. Parian är porslin med hög halt av fältpat som inte glaserades för att intryck av att vara marmor.

Grodan är skapad av Per Hasselberg (1850–1894) som var skulptör och värdet är om-

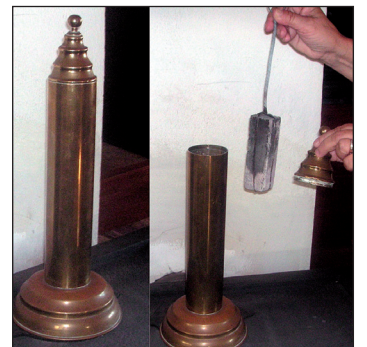
kring 4 000 kronor. Hasselberg finns representerad på många olika museer runt om i Sverige bland annat Nationalmuseum i Stockholm. Han har också utfört en hel del offentlig utsmyckning bland annat i Göteborg.

Vad kan detta vara?

■ Jag undrar om någon vet vad detta är och i så fall vad är den värd.

Köpte den för skojs skull på en auktion i Ambjörby (Värmland). Auktionsförrättaren visste inte själv vad det var.

Björn

Svar: Visst finns det någon i vårt avlånga land som vet vad detta kan vara? Vi väntar med spänning på ett svar från er läsare.